

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/20/1810

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	30.06.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	20.05.2020
Teabevaldaja	AS Tallinna Lennujaam address: Lennujaama tee 12, 11101 Tallinn e-posti aadress: administration@tll.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Juhatuse liige
Vaide esitaja (teabenõudja)	AS Taalri Varahaldus Paul Saar info@taaler.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 1, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaadata uuesti läbi AS-i Taalri Varahaldus 30.03.2020 esitatud teabenõue, millega AS Taalri Varahaldus soovis saada Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse "Pärnu lennukivälja liiklusalala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) raames esitatud järgmised vormid: vorm IV „Teostatud tööde loetelu“; vorm VI „Vastutava isiku andmed – Inseneri esindaja“; vorm VI „Vastutava isiku andmed – teedeehituse vastutav järelevalveinsener“.

- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 07.07.2020.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 1) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 9000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai 20.05.2020 AS Taalri Varahalduse vaide AS-i Tallinna Lennujaam tegevuse peale teabenõudele vastamisel. Vaide kohaselt esitas AS Taalri Varahaldus 30.03.2020 AS-le Tallinna Lennujaam kirja nr TVH-PLV-T01, mis sisaldas teabenõuet Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse käigus esitatud dokumentide väljastamiseks. Peale teabenõudja ja teabevaldaja vahel toimunud kirjavahetust asus AS Tallinna Lennujaam 05.05.2020 seisukohale, et AS-i Taalri Varahaldus teabenõude täitmine ei ole võimalik, sest küsitud teave on märgitud ärisaladuseks. Esitatud vaidega soovib vaide esitaja, et AS Tallinn Lennujaam väljastaks Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse "Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) raames esitatud järgmised vormid:

- vorm IV „Teostatud tööde loetelu“;
- vorm VI „Vastutava isiku andmed – Inseneri esindaja“;
- vorm VI „Vastutava isiku andmed – teedehituse vastutav järelevalveinsener“.

AKI esitas 22.05.2020 AS-le Tallinna Lennujaam järelepärimise, milles palus vastuseid järgmistele küsimustele:

Palun saata AKI-le tutvumiseks „Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine“ 2020-2021" (viitenumber 220229) raames Sweco EST OÜ esitatud vormid: vorm IV „Teostatud tööde loetelu“; vorm VI „Vastutava isiku andmed – Inseneri esindaja“; vorm VI „Vastutava isiku andmed – teedehituse vastutav järelevalveinsener, hindamaks, kas dokumendid sisaldavad ärisaladust, mille avalikustamine võiks kahjustada Sweco EST OÜ ärihuve.

Palun põhjendage, mil viisil kahjustaks punktis 1 nimetatud teabe väljastamine Sweco EST OÜ ärihuve.

AS Tallinna Lennujaam vastas AKI järelepärimisele 28.05.2020.

AKI esitas 12.06.2020 AS-le Tallinna Lennujaam täiendava järelepärimise, milles palus vastata

järgmistele küsimustele:

Palun selgitage ja põhjendage (vajadusel konsulteerige Sweco EST OÜ-ga), millise konkurentsieelise annaks kõnealuste Sweco EST OÜ pakkumuse vormide väljastamine teisele ettevõttele.

Palun selgitage ja põhjendage, kuidas ja kelle ärihuve Sweco EST OÜ kõnealuste Sweco EST OÜ pakkumuse vormide väljastamine kahjustaks.

Palun selgitage, kas kõik kolm kõnealust vormi sisaldavad täies ulatuses ärisaladust?

Kui mitte, siis palun kaaluge vormide teabenõude korras väljastamist vastavalt AvTS § 38 lõikes 2 sätestatule.

AS Tallinna Lennujaam vastas AKI täiendavale järelepärimisele 19.06.2020.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

AS Taalri Varahaldus esitas tähtaegselt pakkumuse AS Tallinna Lennujaam riigihankes "Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229).

27.03.2020 tegi hankija teatavaks, et pärast riigihankes hindamise läbiviimist osutus kõige suurema väärtuspunktide arvu saanud pakkumuseks Sweco EST OÜ pakkumus (lisa 1).

30.03.2020 esitas AS Taalri Varahaldus hankijale kirja nr TVH-PLV-T01, mis sisaldas teabenõuet Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse käigus esitatud dokumentide väljastamiseks (lisa 2).

15.04.2020 edastas hankija kirja nr 4-1.1/20/TL260-2, milles asus seisukohale, et vaatamata teabenõude esitamisele ei pea hankija võimalikuks dokumente väljastada, sest AS Taalri Varahaldus kirjas toodud seisukohad põhinevad subjektiivsele arvamusele (lisa 3).

23.04.2020 esitas AS Taalri Varahaldus hankijale kirja nr TVH-PLV-T02, milles juhtis tähelepanu hankija seisukohtade vastuolulisusele ja kordas teabenõuet. Ühtlasi juhtis AS Taalri Varahaldus hankija tähelepanu asjaolule, et küsitud andmete näol ei saa olla tegu ärisaladusega, sest tegu on avalike andmetega (lisa 4).

27.04.2020 edastas hankija kirja nr 4-1.1/20/TL260-4, milles asus seisukohale, et AS Taalri Varahaldus poolt soovitud andmeid tuleb käsitleda ärisaladusena, mille avaldamiseks tuleb luba küsida Sweco EST OÜ-lt (lisa 5).

05.05.2020 edastas hankija kirja nr 4-1.1/20/TL260-6, milles asus seisukohale, et AS Taalri Varahaldus teabenõude täitmine ei ole võimalik, sest tegu on ärisaladusega. Küll aga väljastas hankija Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse raame esitatud ärisaladuse vormi, kuhu on märgitud: „Vastavalt riigihangete seaduse § 113 lg 8 ei anna Sweco EST OÜ nõusolekut konfidentsiaalseks märgitud kvalifitseerimis- ja vastavustingimuste osa avalikustada“ (lisa 6). RHS § 113 käsitleb pakkumuste avamist ja lg 8 sätestab: „Hankija ei avalikusta pakkumuste sisu selles osas, mille pakkuja on pakkumuses ärisaladusena märkinud.“ Samas sätestab RHS § 111, mis käsitleb pakkumuste esitamist lg-s 5: „Pakkuja märgib pakkumuses, milline teave on pakkuja ärisaladus ning põhjendab teabe ärisaladuseks määramist.“ AS Taalri Varahaldus peab oluliseks asjaolu, et olukorras, kus pakkuja ei ole vastavalt seadusele põhjendanud teabe ärisaladuseks määramist ei ole tegu ärisaladusega. Enamgi veel, tegu on teabega, mis on avalik (isikute nimed ja riigihanked) ja küsimus on selles, millele või kellele täpselt on Sweco EST OÜ hankemenetluse raames maksimaalsete väärtuspunktide saamiseks tuginenud. Kui hankemenetluses on Sweco EST OÜ pakkumus saanud maksimiaalsed väärtuspunktid tänu hankijat eksitavatele andmetele, siis on sellega põhjustatud AS-ile Taalri Varahaldus otsust majandusliku kahju. AS-il Taalri Varahaldus on hankijaga jäänud sõlmimata hankeleping, mis oleks tulnud sõlmida hoopis AS-iga Taalri Varahaldus, sest valeandmeid esitanud pakkujad tuleb hankemenetlusest hankijal kõrvaldada. AS Taalri Varahaldus on korduvalt pöördunud hankija poole, esitanud selgitusi ja põhjendusi koos Sweco EST OÜ varasemat sarnast süstemaatilist teguviisi kinnitavate andmetega. AS Taalri Varahaldus soovib, et AS Tallinn Lennujaam väljastaks Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse "Pärnu lennuvälja liiklusala

rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) raames esitatud järgmised vormid:

- vorm IV „Teostatud tööde loetelu“;
- vorm VI „Vastutava isiku andmed – Inseneri esindaja“;
- vorm VI „Vastutava isiku andmed – teedeehituse vastutav järelevalveinsener“.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

28.05.2020 vastus: AS Taalri Varahaldus esitas 30.03.2020 ASle Tallinna Lennujaam (edaspidi TLL) kirja nr TVH-PLV-T01, mis sisaldas teabenõuet Sweco EST OÜ poolt "Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) hankemenetluse käigus esitatud dokumentide väljastamiseks. Seonduvalt eelnimetatud teabenõude täitmisega esitas TLL päringu läbi e-RHR Sweco EST OÜle küsitud dokumentide väljastamiseks. Sweco EST OÜ keeldus dokumentide väljastamisest viidates AvTS § 35 lg 1 p 17. Sweco EST OÜ on ärisaladuse vormil märkinud referentsobjektid ja pakkuja meeskonna CV-d ärisaladuseks ning lähtuvalt RHS § 113 lg 8- le ei saanud hankija neid avaldada. TLL soovitas teabenõude esitajal pöörduda viivitamatult asjakohaste instantside poole kui tal on kindlaid fakte sellest, et Sweco EST OÜ on esitanud eelnimetatud hanke juurde eksitavaid ja ebaõigeid andmeid. ASi Taalri Varahalduse väited tuginesid Vaidlustuskomisjoni 03.03.2016 otsusele nr 13-16/167626. TLL kontrollis Sweco EST OÜ vastavust hanketeate ja hankedokumendi nõuetele ja tunnistas pakkuja vastavaks esitatud nõuetele. AS Taalri Varahaldus poolt viidatud juhtum on rohkem kui 4 aastatagune ja hilisemaid sarnaseid otsuseid juurde lisandunud ei ole, siis järelikult on Sweco EST OÜ enda käitumist parandanud ja pole põhjust kahtlustada pahatahtlikku käitumise jätkumist ning väited tuginevad vaid subjektiivsele arvamusele, „kõhutundel“.

1. Teie 22.05.2020 järelepärimises nr 2.1.-3/20/1810 p.1 küsitud dokumendid on lisatud antud kirjale. 2. Sweco EST OÜ on avaldanud Hankijale, et tema pakkumus sisaldab ärisaladust ning on keelanud nende dokumentide esitamise ASle Taalri Varahaldus. RHS § 113 lg 8 kohaselt Hankija ei avalikusta pakkumuste sisu selles osas, mille pakkuja on pakkumuses ärisaladusena märkinud. 3. Tallinna Ringkonnakohus on leidnud haldusasjas nr 3-19-2345, et ärisaladus ei pea ilmtingimata RHS järgi olema avalik ning kaebaja õigusi ei piirata ülemäära, sest kohus peab kontrollima hankija tegevuse õiguspärasust ka siis, kui kaebajal ei ole võimalik esitada oma väidete kinnituseks konkreetseid tõendeid. 4. Samuti on Ringkonnakohus varem leidnud, et sedalaadi teave võib oma olemuselt kujutada pakkuja ärisaladust (vt nt 26.06.2018 määrus nr 3-18-1011, p 14). Praegusel juhul võivad kõnealuse teabe üksikud osad olla avalikest allikatest leitavad, kuid oma kogumis või üksikosade täpses paigutuses ei ole see teave avalikult kättesaadav. 5. Sweco EST OÜ on järjekindlalt soovinud hoida oma referentsidega seotud teavet salajas ja puudub alus arvata, et sellisel teabel ei ole selle salajasuse tõttu kaebaja jaoks mingit kaubanduslikku väärtust. Ettevõtjate hinnangud teatud andmete ärisaladusena kaitsmise vajaduse kohta võivad olla erinevad, mistõttu ei ole oluline, et mõni teine pakkuja ei ole pidanud samalaadse teabe kaitsmist üldse vajalikuks või on nõustunud vaidlustamise käigus andmete osalise avaldamisega. Seega vastab kõnealune teave EKTÄKS § 5 lg-s 2 toodud määratlusele. Sellise teabe ärisaladuseks märkimine ei ole ka RHS § 111 lg-st 5 tulenevalt välistatud. 6. Ringkonnakohus on riigihankeasjades varem leidnud ka seda, et ühe kaebaja huvi teise pakkuja ärisaladust sisaldavate andmete saamiseks ei ole alust pidada kaalukamaks teise pakkuja huvist kaitsta oma ärisaladust.

19.06.2020 vastus: Ärisaladuse ebaseaduslik omandamine, kasutamine või avalikustamine kolmanda isiku poolt võib ärisaladuse seaduslikule omajale tekitada suurt kahju, sest kui ärisaladus on kord juba avalikustatud, ei ole omajal enam võimalik taastada ärisaladuse kaotamisele eelnenud olukorda. Rahandusministeerium on selgitanud, et kui keegi esitab hankijale teabenõude, siis teabenõudele vastamisel tuleb hankijal lähtuda avaliku teabe seaduses sätestatust (edaspidi AvTS). Riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 1 lg 2 kohaselt toimub juurdepääs riigihangete andmetele ning nende andmete väljastamine ja avalikustamine

avaliku teabe seaduses sätestatud korras, kui RHS-is ei ole sätestatud teisiti. AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel peab hankija tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks teabe, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust. Sweco EST OÜ ärisaladuse avalikustamine kahjustaks otseselt Sweco EST OÜ konkurentsivõimet ja nende õigust teenida tulu. Kui Taalri Varahaldus AS-l on faktiliselt teada, et Sweco EST OÜ on "Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) hankemenetluses esitanud eksitavaid ja ebaõigeid andmeid, mida ta on oma teabenõudes väitnud, siis tulnuks pöörduda Riigihangete Vaidlustuskomisjoni või kohtu poole, mida ta hankija teada teinud pole. AS Tallinna Lennujaam on Taalri Varahaldus AS-le teabenõude vastuses viimati nimetatud asjaolule tähelepanu juhtinud ning üksiti teadmine, et Taalri Varahaldus AS ei ole antud küsimuses sellekohaseid tegevusi ette võtnud, annab hankijale õigust arvata, et nimetatud väidetest puudub alus ja sisu ning nad püüavad läbi kõlvatu konkurentsi saada ligipääsu teise pakkuja ärisaladusele. Hankija ei võta siinkohal endale õigust avalikustada teavet, mida kolmas osapool on üheselt mõistetavalt kvalifitseerinud kui enda ärisaladust, sest sellega avaks ta end ebavajalikele riskidele, näiteks kahjunõude esitamine, seda iseäranis siis, kui oli teada, et antud dokumendid sisaldavad täies ulatuses pakkuja ärisaladust.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Riigihangete seaduse (RHS) § 1 lõike 2 alusel toimub juurdepääs riigihangete andmetele ning nende andmete väljastamine ja avalikustamine avaliku teabe seaduses sätestatud korras, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

RHS § 110 lõike 5 alusel on pakkumus konfidentsiaalne kuni käesoleva seaduse § 117 lõikes 1 nimetatud pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemiseni.

AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust, lõike 3 alusel teeb teabevaldaja teabenõude täitmisest keeldumise koos põhjendusega teabenõudjale teatavaks viie tööpäeva jooksul.

AvTS § 35 sätestab loetelu teabest, millele tuleb seada juurdepääsupiirang. AvTS § 35 lg 1 punkti 17 alusel on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust.

RHS § 111 lõike 5 kohaselt märgib pakkuja pakkumuses, milline teave on pakkuja ärisaladus ning põhjendab teabe ärisaladuseks määramist.

Ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse § 5 lõike 2 järgi on ärisaladus teave, mis vastab järgmistele tingimustele: see ei ole kogumis või üksikosade täpses paigutuses ja kokkupanus üldteada või kergesti kättesaadav nende ringkondade isikutele, kes tavaliselt kõnealust laadi teabega tegelevad; sellel on kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu ja selle üle seaduslikku kontrolli omav isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud vajalikke meetmeid, et hoida seda salajas.

AvTS § 38 lõike 2 kohaselt tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti, kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise.

Esiteks peab AKI vajalikuks selgitada, et kuivõrd AS Tallinna Lennujaam ei ole vaidemenetluse käigus asunud seisukohale, et ta ei ole AvTS § 5 mõistes teabevaldaja, siis AKI ei analüüsi käesoleva otsuse raames, kas ja millise teabe osas on AS Tallinna Lennujaam teabevaldaja. AKI on eraõiguslikke teabevaldajaid puudutavat käsitleanud oma [juhendis](#).

Käesolevas vaidemenetluses on vaidlus eelkõige selles, kas teabenõudega soovitud dokumendid (Sweco EST OÜ poolt hankemenetluse "Pärnu lennuvälja liiklusala rekonstrueerimine ja angaari ehitamine. Ehitustöövõtu FIDIC inseneri ja omanikujärelevalve teenuse tellimine. 2020-2021" (viitenumber 220229) raames esitatud järgmised vormid: vorm IV „Teostatud tööde loetelu“; vorm VI „Vastutava isiku andmed – Inseneri esindajavorm VI „Vastutava isiku andmed – teedeehituse vastutav järelevalveinsener“) on Sweco EST OÜ ärisaladus.

AKI on seisukohal, et riigihanke dokumentide hulgas võib olla teavet, mis sisaldab kellegi ärisaladust ja millele tuleb seetõttu seada juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 punkti 17 alusel. Samuti on võimalik, et dokumendid sisaldavad ka muud juurdepääsupiiranguga teavet, nt AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel kellegi eraelu kaitseks (ettevõtte töötaja detailne CV osas, mis kajastab üksikasjalikult töötaja haridus- ja töökäiku).

Seejuures peab aga teabevaldaja olema võimeline mistahes juurdepääsupiirangut seades selgitama ja põhjendama, miks ja mis ulatuses antud juurdepääsupiirang seatud on. AvTS § 35 lg 1 punkti 17 alusel juurdepääsupiirangut seades peab teabevaldaja seega põhjendama, millisele osale dokumendist juurdepääsupiirang kehtib ning kuidas konkreetse teabe avalikustamine kahjustaks ettevõtte ärihuve ja annaks teisele ettevõttele konkurentsieelise.

RHS § 111 lõikest 5 tulenevalt peab pakkuja konkreetselt märkima, milline osa pakkumuse dokumentidest on ärisaladus ja põhjendama teabe ärisaladuseks määramist.

Kui pakkuja ei ole ärisaladuse seadmise vajadust põhjendanud, peaks teabevaldajast hankija hiljemalt ärisaladuseks märgitud teabe osas teabenõude saamist siiski pakkujalt küsima selgitusi ja põhjendusi, mis osas ja miks tuleb osa pakkumusest lugeda ärisaladuseks.

Käesoleva vaidemenetluse käigus on AKI teabevaldajalt kahel korral küsinud, mil viisil kahjustaks teabenõudega soovitud dokumentide väljastamine Sweco EST OÜ ärihuve ja millise konkurentsieelise annaks kõnealuste Sweco EST OÜ pakkumuse vormide väljastamine teisele ettevõttele.

Teabevaldaja on vastustes AKI järelepärimistele viidanud küll mitmetele kohtulahenditele, mis viitavad, et pakkumuse dokumentide hulgas võib olla ärisaladuseks loetavaid dokumente, mida tuleb kaitsta. Selles osas ei ole ka AKI-l, nagu eelnevalt mainitud, kahtlust, et pakkumuse dokumendid võivad sisaldada ärisaladust. Paraku ei ole aga teabevaldaja suutnud, vaatamata AKI korduvale küsimisele, adekvaatselt põhjendada mil viisil kahjustaks teabenõudega soovitud dokumentide väljastamine Sweco EST OÜ ärihuve ja millise konkurentsieelise annaks kõnealuste Sweco EST OÜ pakkumuse vormide väljastamine teisele ettevõttele. Teabevaldaja on sisuliselt vaid tõdenud, et *Sweco EST OÜ on avaldanud Hankijale, et tema pakkumus sisaldab ärisaladust ning on keelanud nende dokumentide esitamise ASle Taalri Varahaldus ning Sweco EST OÜ ärisaladuse avalikustamine kahjustaks otseselt Sweco EST OÜ konkurentsivõimet ja nende õigust teenida tulu.*

AKI hinnangul on selline põhjendus üldsõnaline ega anna üldse aimu, milliste Sweco EST OÜ ärihuvide kahjustumine teabe avaldamisel toimuks ning millise konkurentsieelise teistele ettevõttele annaks. Sellise üldsõnalise põhjenduse najal saaks soovi korral kogu pakkumuse, mida RHS § 111 lg 5 punktid 1-3 ei keela ärisaladuseks lugeda, tunnistada juurdepääsupiiranguga teabeks ärisaladuse kaitseks. Selline lähenemine ei ole aga kindlasti kooskõlas avaliku teabe seaduse eesmärgi ega riigihangete seaduse §-s 2 sätestatud eesmärgiga tagada hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning konkurentsi efektiivne ärakasutamine riigihankel. Ka AvTS § 23 lõike 3 alusel peab teabevaldaja teabenõude täitmata jätmist teabenõudjale põhjendama.

Seega ei saa teabevaldaja seniste vastuste alusel võtta seisukohta, kas teabenõudega nõutud dokumendid sisaldavad ärisaladust või mitte ning kas seetõttu on õiguspärane teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel keelduda.

Seetõttu tuleb AS-I Tallinna Lennujaam uuesti läbi vaadata AS Taalri Varahaldus esitatud teabenõue ja hinnata, kas teabenõudega küsitud vormid sisaldavad Sweco EST OÜ ärisaladust ja kui siis, kas kogu dokumentide ulatuses. Kui dokumendid sisaldavad ärisaladust, peab AS Tallinna Lennujaam keelduma teabenõude täitmisest selle teabe osas, mis sisaldab juurdepääsupiiranguga teavet ja selgitama ning põhjendama, kuidas juurdepääsupiiranguga teabe avaldamine kahjustaks Sweco EST OÜ ärihuve ja millise konkurentsieelise annaks teisele ettevõttele. AvTS § 38 lõike 2 alusel tuleb väljastada teabenõudega soovitud vormid osas, mis ei sisalda juurdepääsupiiranguga teavet.

AS Tallinna Lennujaam on esitanud ka selgitused teemal, et AS Taalri Varahaldus peaks Sweco EST OÜ hankedokumentide võimalike valeandmete osas pöörduma Riigihangete Vaidlustuskomisjoni või kohtu poole ja kui AS Taalri Varahaldus pole seda seni teinud, on AS-I Tallinna Lennujaam *õigust arvata, et nimetatud väidetest puudub alus ja sisu ning nad püüavad läbi kõlvatu konkurentsi saada ligipääsu teise pakkuja ärisaladusele*. AKI peab vajalikuks selgitada, et teabenõude täitmata jätmise küsimuses toimivas vaidemenetluses ei oma tähtsust, mis eesmärgil teabenõudja teabenõude esitas, kuivõrd avaliku teabe seadus ei näe teabenõudjale ette kohustust teabenõude esitamise eesmärki selgitada ega põhjendada.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
vaneminspektor
peadirektori volitusel